

Asya Studies

Akademik Sosyal Arařtırmalar / Academic Social Studies

Year: 9, Number: 31, p. 127-144, Spring 2025

Hüseyin Nihal Atsız'ın Şiirlerinde Emredici Üslup ve Emir Kipinin İşlevleri

The Functions of the Imperative Tense and Imperative Style in Hüseyin Nihal Atsız's Poems

ISSN: 2602-2877 / E-ISSN: 2602-263X

Araştırma Makalesi
Research Article

Makale Geliş Tarihi
Article Arrival Date
10/01/2025

Makale Kabul Tarihi
Article Accepted Date
20/02/2025

Makale Yayın Tarihi
Article Publication Date
25/03/2025

Asya Studies

Öğr. Gör. Kasım Turgut
İstanbul Gelişim Üniversitesi
Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve
Araştırma Merkezi
Türkçe Hazırlık Programı
kasimmturgutt@gmail.com
ORCID: 0000-0002-1510-8749

Öz

Hüseyin Nihal Atsız, Türkçü kimliği ile ön plana çıkmış ve Türkçülük ideolojisinin oluşmasında, milli şuurun uyanık kalmasında etkisi büyük fikir adamlarımızdandır. Nihal Atsız'ın fikir adamlığı ve sanatçılığı dışında asker kimliği de bulunmaktadır. Askeri sistemde emir-komuta zinciri, nizam oldukça önemli bir yer tutar. Yolların Sonu adlı şiir kitabında emir kipli ifadelerin Nihal Atsız'ın asker kişiliği ile bağlantısı olup olmadığı ilişkisinin ortaya çıkarılması çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Emir kipli cümlelerin Nihal Atsız'ın üslubundaki yeri de bununla birlikte ele alınmıştır. Nihal Atsız'ın şiirlerindeki emir kipli cümlelerin niceliği, hangi işlevde olduğu, şiirin temasına göre bu işlevlerin değişip değişmediği çalışmada ortaya konulmuştur. Bununla birlikte Nihal Atsız'ın edebî üslubunun oluşmasında ideolojisinin ve asker kimliğinin ne derece etkili olduğu eserde tanıklanan emir kipli cümleler üzerinden ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Yolların Sonu şiir kitabında emir kipli cümlelerin niceliksel fazlalığı dikkate değerdir. Metin analizi yöntemiyle Nihal Atsız'ın şiir kitabındaki emir kipli cümleler taranarak tanıklanan cümleler tablo şeklinde listelenmiştir. Türkiye'deki alan yazınında üslupla ilgili çalışmaların yapılmasına çok eğilim gösterilmediği tespit edilmiştir. Bir sanatçının üslubu onun hem yaşamı hem edebî şahsiyeti hem de fikir dünyasını anlayabilmek için oldukça önem arz etmektedir. Nihal Atsız'ın Yolların Sonu adlı şiir kitabında tanıklanan emir kipli cümleler analiz edilerek Nihal Atsız'ın dil ve üslup özelliği, edebî şahsiyeti, Türkçü kimliği, karakteri ile ilgili ilişkiler ve bu ilişkilerin arka planları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Emir, Nihal Atsız, Şiir, Türkçülük

Abstract

Hüseyin Nihal Atsız is one of our intellectuals who came to the forefront with his Turkist identity and had a great influence on the formation of the ideology of Turkism and the awakening of national consciousness. Apart from being an intellectual and artist, Nihal Atsız also has a military identity. In the military system, the chain of command and order has a very important place. The aim of the study is to reveal whether the imperative expressions in the poetry book Yolların Sonu are related to Nihal Atsız's military personality. The place of imperative sentences in Nihal Atsız's style is also discussed. The quantity of imperative sentences in Nihal Atsız's poems, their functions, and whether these functions change according to the theme of the poem are revealed in the study. In addition, the extent to which Nihal Atsız's ideology and military identity were effective in the formation of his literary style was tried to be revealed through the imperative sentences witnessed in the work. It is noteworthy that the number of imperative sentences in Yolların Sonu poetry book is remarkable. The imperative sentences in Nihal Atsız's poetry book were scanned by text analysis method and the witnessed sentences were listed in the form of a table. It has been determined that there is not much tendency to conduct studies on style in the literature in Turkey. The style of an artist is very important for understanding his/her life, literary personality and intellectual world. By analyzing the imperative sentences witnessed in Nihal Atsız's poetry book Yolların Sonu, Nihal Atsız's language and style, his literary personality, his Turkish identity, the relations related to his character and the backgrounds of these relations are discussed.

Keywords: Turkish Language, Order, Nihal Atsız, Poetry, Turkism

Atf Bilgisi / Citation Information

Turgut, K. (2025). Hüseyin Nihal Atsız'ın şiirlerinde emredici üslup ve emir kipinin işlevleri. *Asya Studies*, 9(31), 127-144. <https://doi.org/10.31455/asya.1615439>

GİRİŞ

Nihal Atsız, Türkolog ve tarihidir. Orkun, Orhun, Atsız Mecmua, Ötüken gibi dergilerde Türk tarihi, Türk dili, Türk folkloru hakkında yazılar yayımlamıştır. Bununla birlikte Nihal Atsız: “Edebiyat hakikatlerin hayal ile süslenmesidir.” (Atsız, 2020). Diyerek edebiyatın böyle estetik bir tanımını ortaya koyan Türk milliyetçisi, önemli bir sanatçı ve fikir adamıdır. “Fransızca, Farsça ve Arapçayı iyi bilen Nihal Atsız, aynı zamanda usta bir şairdir. Şiirlerini genelde hece vezniyle yazan şair aruz ölçüsüyle, uzun yıllardır hafızalarda ve dillerde olan şiirler kaleme almıştır. Konu olarak önceliği Türk ülküsüne ve Türk kahramanlığına vermiştir. Aşk konusunu işlediği şiirleri azdır. Bazı şiirlerinde ise davasını anlattığı sırada yaşadığı yalnızlıktan ve karşılaştığı olumsuzluklardan bahsetmiştir. Üslup yönünden kuvvetli bir sanatçı olan Nihal Atsız, eserlerini akıcı, berrak ve lirik bir dille yazmıştır. Süsten ve özentiden uzak tabii ve canlı bir dilin peşine düşmüştür. Coşkun bir heyecanın çerçevelediği kuvvetli bir romantizm, onun şiir ve romanlarının karakteristik çizgileridir (Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, 2024).” Aynı zamanda Nihal Atsız’ın şiirlerinde seslenme bildiren ifadeler, ünlem, emir cümlelerinin sık sık tercih edilmiş olması dikkat çekicidir. Şiirlere Nihal Atsız’ın kişilik özelliği göz önüne alınarak bakıldığında bu cümle türlerinin Atsız tarafından bilinçli olarak tercih edildiği veya hayatının doğrudan yansımalarının etkileri olduğu düşünülmektedir.

Nihal Atsız, yazmış olduğu eserleriyle Türklük bilincinin, millî şuurun uyanık kalmasında büyük katkılar sağlamıştır. Tataristanlı bir Tatar Türk’ü olan Profesör Sadri Maksudi Arsal’ın kızı büyükelçi rahmetli Adile Ayda, Nihal Atsız’ı şöyle tarif etmektedir: “Yüzyıllar geçse de ilham kaynağı olacak bir millî şuur abidesidir (Hacaloğlu, 2005).”

Nihal Atsız; askerlik, öğretmenlik, yayımcılık, kütüphane memurluğu mesleklerini yaşamı boyunca icra etmiştir. Türkçü mizacından taviz vermeyen Atsız, eserlerinden anlaşılacağı üzere görece kendi seviyesi çok daha yüksek meslekler icra etme kapasitesine sahip iken farklı alanlarda çalışmayı bir eksiklik olarak görmemiş, bunu vatana ve millete hizmet bilmiş; kibirden, gösterişten, çıkarıcılıktan, dalkavukluktan uzak bir yaşamı hep onurlu bir şeref nişanesi olarak görmüştür. Özellikle makalelerinde kullanmış olduğu üslup ve ifadeler bunun bir göstergesidir. *Türk Ülküsü* adlı eserinde geçen şu ifadeler Nihal Atsız’ın bu karakterde olduğunu ifade etmektedir: “Türkçü, gününü gün eden veya dalkavuk bir insan olamaz. Sert yaşamaktan hoşlanır ve en büyük sertliği de nefesine karşı gösterir (Atsız, 2021).”

Destanî unsurlar Nihal Atsız’ın eserlerine çok büyük bir zenginlik katmıştır. “Yeni sanat eserlerinin oluşturulmasında destanların zengin bir kaynak vazifesi göreceği şuuruna varan Nihal Atsız, edebî eserlerini Türk destanlarına ait unsurlarla bezemiştir. Onun eserlerinde sıkça tekrar edilen unsurlar ağırlıklı olarak Türk’ün tarihine, kültürüne ve epik anlatımlarında aittir (Keskin, 2020).” Nihal Atsız’ın buyruk işlevli emir cümlelerinde de ele alınan çalışmada destani-epik bir üslup göze çarpmaktadır.

Nihal Atsız’ın babası da askerdi. Kendisi de bir süre askerlik yapmıştı ve her bir Türk’ü ordu-millet anlayışının bir neferi olarak görmekteydi. Nihal Atsız için askeri nizam onun hayatı içerisinde olağan bir akış ve anlayıştı. Askeri sistemde emir-komuta oldukça önem arz etmektedir. Nihal Atsız’ın bu yönünün şiirlerindeki emir kipli ifadeler üzerinde etkisi olup olmaması ve etkisi varsa hangi işlevlerde etkisinin olduğu çalışmanın amacını kapsamaktadır. Nihal Atsız’ın söz varlığı ile ilgili tez çalışmasında en sık kullanılan fiillere bakıldığında

birincisi sırada ol- fiili, ikinci sırada et- fiili, üçüncü sırada gel- fiili, dördüncü sırada yap- fiili gelmektedir. (Yıldıran, 2020). Emir kiplerinin bu fiiller içindeki sayısı hakkında tez çalışmasında bir veri yoktur; fakat ol-, et-, yap- gibi fiiller emir kipleri ile sıklıkla kullanılan fiillerdendir.

Üslup çalışmaları üzerine Türkiye'deki alan yazınında çalışmaların nicelik olarak azlığı dikkat çekmektedir. Bir sanatçının üslubu onun hem yaşamı hem edebî şahsiyeti hem de fikir dünyasını anlayabilmek için oldukça önem arz etmektedir. Çalışma, Nihal Atsız'ın *Yolların Sonu* adlı eserindeki şiirlerde geçen emir kipli cümleler ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada metin analizi yöntemi ile Nihal Atsız'ın *Yolların Sonu* adlı şiir kitabındaki emir cümleleri taranmıştır. Tanıklanan emir kipli cümleler işlevlerine göre sınıflandırılarak tümdengelim yöntemi benimsenmiştir. Bunun sonucunda Nihal Atsız'ın emir kipli cümlelerdeki işlev temayülünün ne olduğu ve emir kipli cümlelerin emredici üslupla ilişkisi ortaya konulacaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden metin analizi yöntemi kullanılmıştır. Nihal Atsız'ın *Yolların Sonu* adlı şiir kitabında tanıklanan emir kipli cümleler analiz edilerek Nihal Atsız'ın dil ve üslup özelliği edebî şahsiyeti, Türkçü kimliği, karakteri ile ilgili ilişkiler ele alınmıştır.

Çalışma Materyali

Araştırmanın evrenini Hüseyin Nihal Atsız'ın *Yolların Sonu* adlı şiir kitabı oluşturmaktadır. Çalışmanın örneğini *Yolların Sonu* şiir kitabındaki emir kipleri oluşturmaktadır.

BULGULAR

Yolların Sonu şiir kitabında tanıklanan emir kipli cümleler aşağıda verilmiştir. Emir ifade eden fiiller italik olarak yazılmıştır ve karşılıklarına ise emir kiplerinin hangi işlevde kullanıldığı aşağıdaki tabloda bulgu olarak verilmiştir.

Metin	Kip	İşlev	Kişi
Yiğit Harbiyeliler! <i>Öğrenin</i> dersinizi	Emir	Buyruk	II. çoğul
Olan işler dimağın azıcık <i>yorsun!</i>	Emir	Buyruk	III. tekil
Biliyorum elbisemle <i>eğleniyorsun</i>			
Neyim? Bir hiç. İşe güce <i>yaramaz topal...</i>			
Sen <i>sağlamsın</i> , senin hakkın, dünyadan <i>zevk al.</i>	Emir	İstek	II. tekil
<i>Gülme</i> öyle bana, bakıp <i>arsız arsız (...)</i> Sana karşı <i>haykıranı, mecbursun, dinle.</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
Anam, babam, karım, kızım <i>eziliyorken</i>	Emir	Buyruk	II. tekil

dağlar kadar yük altında... <i>Gel, cevap ver, sen!</i>		Buyruk	II. tekil
Bana anlat, anlat bana siz ne yaptınız? Köpek gibi oynadınız, fuhşa taptınız!	Emir	Buyruk Buyruk	II. tekil
Ey nankör kız, ey fahişe <i>unutma</i> şunu! Sizin için harb ederken yedim kurşunu.	Emir	Buyruk	II. tekil
Ey allıklı ve düzgünlü yosma <i>bil</i> şunu!	Emir	Buyruk	II. tekil
Hey arkadaş! <i>Sözünü bil</i> , hem <i>kendine gel</i> , Buna <i>katlan</i> , toprak için çünkü bu bir hak.	Emir	İstek	II. tekil
Bu maziyle toprağa küfürden <i>sakın Kendi gel</i> , iradeni üstüne <i>takın!</i>	Emir	İstek Buyruk Buyruk	II. tekil II. tekil II. tekil
Hey arkadaş! Sapıtmışsın, <i>doğru yola gir</i> ;	Emir	İstek	II. tekil
<i>Buyursunlar</i> , bizim için savaş düğündür;	Emir	İstek	III. çoğul
Hem karadan hem denizden <i>ordular indir!</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
<i>Olma</i> öyle sinsî çakal yahut engerek	Emir	İstek	II. tekil
Arkadaşlar, haydi artık <i>saflar dizilsin!</i>	Emir	Buyruk	III. çoğul
Bir çığ gibi yürüyelim gözler ileride	Emir	İstek	III. çoğul
Keder, elem her ne varsa <i>geride kalsın.</i>	Emir	İstek	II. tekil
<i>Bak</i> , uzaktan çalınıyor bir zafer marşı,	Emir	İstek	II. tekil
Er kişiyse görevin neyse <i>başar</i> . Zevke, eğlenceye hayvan da koşar.	Emir	Buyruk	II. tekil
Kılavuz <i>yap</i> ebedi Gök Börü'yü. Çıkarıp Ergenekon'dan ulusu Türk'ü <i>kılsın</i> yine dünya ulusu.	Emir	Buyruk Buyruk	II. tekil III. çoğul
İzleyip Gök Börü'nün gölgesini Gezelim <i>gel</i> o kömen ülkesini.	Emir	İstek	II. tekil
Kefenin: Vatan... Tabutun: Cihan... Düşünüp <i>övün</i> Yaşıyor ünün.	Emir	İstek	II. tekil
İstikbalim gitti diye <i>yaslanma sakın!</i> O yalancı istikbale bir perde <i>indir</i> .	Emir	Buyruk Buyruk	II. tekil II. tekil
Kumandasız hazır olup onu <i>selamla</i> Gönlündeki yaraların kanını <i>dindir</i> .	Emir	Buyruk İstek	II. tekil II. tekil
Yetmiş gün bir öksüz gibi yaşadın, Annenin gittiği günü <i>unutma</i> , Senin için kendini harcayan kadın. Unutulmaz oğlum, onu <i>unutma</i>	Emir	İstek İstek	II. tekil II. tekil
İstersen dünyada her şeyden <i>el çek</i> , Bayrağı, ırkı, dünü <i>unutma!</i>	Emir	İstek İstek	II. tekil II. tekil
Gurbette tükenip dönmesem bile. <i>Unutma</i> oğlum hiç, beni <i>unutma</i>	Emir	İstek İstek	II. tekil II. tekil
Son ışık söneli nice zamandır Rüyalar! Yeniden önüme <i>düşün</i>	Emir	İstek	II. tekil
Ey zaman, ey dünya! Geri gelmemek üzere sizler de benimle <i>koşun</i>	Emir	İstek	II. çoğul

		İstek	II. çoğul
<i>Yatın</i> ümitlerim, uykuya <i>yatın!</i> <i>Bitin</i>	Emir	İstek	II. çoğul
hasretlerim, tükenip <i>bitin</i>		İstek	II. çoğul
		İstek	II. çoğul
		Buyruk	II. tekil
Izdırap <i>çek, inleme...</i> Ses çıkarmadan <i>aşın</i> .	Emir	Buyruk	II. tekil
(...) Ezilmekten <i>çekinme</i> , gerilemekten <i>sakın!</i>		Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Ölümlerden <i>sakınma</i> , meyus olmaktan <i>utan!</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Tanrı yolu uzaktır, erken <i>kalk</i> , sıkı <i>giyin</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Atandan kalmış kılıcı iyi <i>bile</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Kazanmanın sırrını bilmiyorsan <i>git, ara!</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
Doğru sözü Kül Tegin kitabesinde <i>ara!</i>		Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Mukadderat isterse seni yoldan çevirsin/Sen hele bu yollarda yıpranarak <i>aşın</i> da	Emir	İstek	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Izdırapı kanına <i>kat</i> da göz kırpmadan <i>iç</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
<i>Gel</i> be dilber zevk edelim, Orda yalnız ne yatarsın?	Emir	İstek	II. tekil
<i>Gel</i> bre hey, senin ile Mey içelim azar azar	Emir	İstek	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Haydi <i>durma, doldur!</i> Sağrağını <i>göğe kaldır</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Dünyaya geldin <i>say</i> , yağız yere girince.	Emir	İstek	II. tekil
Bildiğin neyse <i>unut</i> , Tanrı'ya kavuştun <i>tut</i>		İstek	II. tekil
		İstek	II. tekil
Bilmezsen eğer geçmişi, toprakları <i>git, kaz</i>	Emir	Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Lebler sücü bir tas <i>ver</i> hem neşe ve hem yas <i>ver</i> ,	Emir	Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Kalbin benim <i>olsun</i> diyorum, çünkü	Emir	İstek	III. tekil
mukadder... Cismin sana yetmez mi? Çabuk kalbini <i>sök, ver!</i>		Buyruk	II. tekil
		Buyruk	II. tekil
Öyleyse <i>bırak</i> , ruh bütün işkenceyi <i>çeksin</i>	Emir	İstek	II. tekil
		İstek	III. çoğul
Dışarıdan: Neymiş artık var, <i>hayal et</i>	Emir	İstek	II. tekil

Emir Kipi

Emir kipi, bir zaman gösterme özelliği taşımayan, gerçekleşmemiş olan fakat gerçekleşmesi emir (buyruk) şeklinde tasarlanan kiplerdendir. “Öteki kiplerde olduğu gibi emir kipinde de kipin dildeki kullanılış farklarının verdiği anlam ve işlev karışmaları dolayısıyla, istek, açıklama, uyarı, yönlendirme, dua, yemin, yakarış, kargış, şaşkınlık, hayret, yeterlik,

sitem, kabullenme, teslimiyet gibi çeşitli görevler tespit edilebilmektedir (Korkmaz, 2003).” “Emir kipinin istek, hayret, buyruk, dua ve yakarış olmak üzere üç işlevi vardır. Emir kipi, tasarlanan, yapılması istenen işi emir veya dilek biçiminde ifade eden, zaman ve şahıs kavramının aynı ekle verildiği tasarlama kipidir (Uçar, 2014).” Emir kipinin emir ifade etmesi kişinin sosyal konumuna, yaşına, cinsiyetine, bulunduğu zamana ve mekâna bağlı olarak değişmektedir. İstenen şeyin oldukça sert veya daha ılımlı olabilmesi de bu faktörlere bağlıdır (Uçar, 2014).” “Emir kipinin istek derecesi emirdeki diğer anlamlara nazaran daha yüksektir. Bilim adamlarının çoğu bu derecenin varlığına dikkat çekmiştir (Uçar, 2014).” “Emrin üst kipliği olarak yükümlülük ifade eden istek temeline odaklanır ve bu yükümlülüğün de konuşucunun en güçlü ifadesidir (Kerimoğlu, 2011).” Emir kipi emir, istek, gereklilik işlevleri dışında farklı farklı işlevler de ifade edebilir. Bu ifade ediliş cümledeki diğer kelimelere, vurguya, tonlamaya göre değişiklik göstermektedir (Gülsevin, 2007).

“Emredeninin sahip olduğu otorite ve buyurma gücü kişide her türlü cezalandırma yetkisi olduğunu hissettirir. Bu cezalandırma yetkisi buyuranın eyleyene yaptırmak istediği şeyleri sert veya keskin bir üslup ile aktarılmasına neden olur. Buyuranın gücünün yansımada etkin olan unsurlar: tonlama, jest ve mimikler, zaman, mekân, statü, ruh hali... Emirde hissedilen otoriteyi bu unsurlar etkiler. Bu sebeple emir kipinin işlevleri ve anlam sınırları belirlenirken yazılı metinlerde rastlanılan noktalama işaretleri oldukça önemlidir (Uçar, 2014).” Aynı zamanda birinci çokluk şahıs emir kullanımında belirli bir topluluğu yüreklendirerek cesaret verme işlevi söz konusudur. “Gidelim, yapalım” gibi örnekler bu işlevde gösterilebilir (Çiçek, 2014).

Türkler, ordu-millet anlayışı dolayısıyla asker meşrepli bir millet olduğundan dolayı kolektif bilinç dışında emir-komutaya aşinadılar. Birçok devlet kurarak daima aktif ve mücadele halinde olan Türk milleti başka milletlerin emri altında kalmaksızın yabancı buyruklara boyun eğmemiştir. Emir kipi kullanımı Köktürk Yazıtlarında da tanıklanmaktadır. Cevdet Şanlı'nın Köktürk Yazıtlarında emir kipleri ile ilgili yapmış olduğu çalışmaya göre üç büyük yazıtta I. tekil şahıs 13, II. tekil şahıs 9, III. tekil şahıs 15; I. çoğul şahıs 8, II. çoğul şahıs 12, III. çoğul şahıs sıfırdır. Buna göre I. şahıslar 21, II. şahıslar 21, üçüncü şahıslarda 15 kez emir kipi tanıklanmıştır. I. ve II. şahıs emir kullanımının sayı bakımından eşit olduğu görülmektedir. (Şanlı, 1997). Köktürk Yazıtlarında emir ekleri şahıs çekimlerine göre aşağıdaki gibidir:

I. Teklik: -ayın, eyin, -yın, -yin

II. Teklik: -gıl, -gil ve eksik

III. Teklik: -zu, -zun, -çun

I. Çokluk: -lım, -lim, -elim, -alım

II. Çokluk: (-ı, -i, -u, -ü) (+) ng

III. Çokluk: -zun, -zün¹

Köktürk Yazıtlarında emir kipli kullanımlara bakıldığında I. Şahıslardaki kullanımlar dikkat çekmektedir. I. Şahıslarda emir işlevini bu dönemde henüz emir-istek şeklindedir, tam

¹ Üç büyük Köktürk Yazıtında Emir III. Çokluk şahıs kullanılmamıştır.

anlamıyla birbirinden ayrılmış değildir. Bu durum bugün Türkiye Türkçesinde emir kipli kullanımlarda istek anlamı işlevinin görülmesinin bir yansımasıdır.

Nihal Atsız'ın Şiirlerinde Emredici Üslup

Nihal Atsız: “Türk bir vafize için yaratılmıştır, o vazife kâinat güzelleştiği zaman biter (Hacaloğlu, 2005).” demektedir. Nihal Atsız'ın emredici ifadeleri Türk'e vazifelerini hatırlatmak ve buyruk vererek Türklük şuurunu canlı tutmakla ilişkilendirilebilir. Nihal Atsız'ın *Yolların Sonu* şiir kitabında emir cümlelerinin sıklıkla geçtiği tanıklanmıştır. Bunların hangi bağlamda geçtiği ve Nihal Atsız'ın üslubundaki yeri ortaya konulacaktır.

Nihal Atsız'ın *Yakarış* adlı şiirinin II. bölümünde harp okulu öğrencilerine seslenerek öğüt niteliğinde bir emir vermektedir:

“Yiğit Harbiyeliler! *Öğrenin* dersinizi

Kahraman göz kırpmadan düşmana saldırandır.” (Atsız, 2019).

Topal Asker adlı şiirinde ise millî şuurdan uzak bir kız tipine emir verilmektedir:

“Olan işler *dimağını azıcık yorsun!*

Biliyorum elbisemle eğleniyorsun.” (Atsız, 2019).

Millî mefhumlarını kaybetmiş bir ilgili çekici kız tipi total askerin elbisesi ile alay etmektedir. Bu kız tipi yalnızca dış görünüşü ile ön plana çıkıp bununla övünmektedir; oysa Nihal Atsız için önemli olan zihindir, ülküdür, fikirdir. Bu nedenle dimağını azıcık yor, diyerek kıza emir cümlesi ile seslenmektedir. Aynı şiirin devamında yine bu gösteriş meraklısı kız tipine sitemli bir biçimde yalnızca onun dünyadan zevk almasını emretmektedir:

“Neyim? Bir hiç...İşe güce yaramaz total...”

Sen sağlamsın, senin hakkın, *dünyadan zevk al.*” (Atsız, 2019)

“Nihal Atsız'ın eserlerinde kahramanların ülküsü yurdu yaşatmaktır. Yükselmek, yıldız olmak, ün yapmak değildir; ad san düşünmeden saldırmak ve dönmemektir. Atsız'ın romanlarında kahramanları da adsız sansız yaşamayı, fedakârlık ve ferâgati esas alan kahramanlardır (Ercilasun, 2019).” Dolayısıyla yozlaşmış tiplere karşı Nihal Atsız emredici bir üslupla sitemini dile getirmektedir. Çünkü Nihal Atsız'ın fikir dünyasında önemli olan asla gösteriş ve kibir değildir. Öyle ki yine *Yolların Sonu* adlı şiir kitabında adsız ve mezarsız olmanın asıl kahramanlık olduğunun vurgusunu yapmaktadır. Millet için ölümü göze alabilecek kahramanlıkları ortaya koyabilmek kişiye ad, şan, şöhret olarak yetmesi gereken bir anlayıştır.

Kişinin öldükten sonra mezarı dahi olmasa yaptığı kahramanlıkların nesiller boyu sözlü veya yazılı olarak destanlarla, tarihi vesikalarla aktarılması, bağlı bulunduğu millete örnek bir kahraman olması kişiye ünvan olarak yeteceği anlayışı Nihal Atsız'ın ele alınan şiirlerinde adsızlık ve mezarlıklık fikri olarak motifleşmiştir. (Turgut, 2023). *Topal Asker* şiirinin devamında yine yozlaşmış kız tipine karşı Nihal Atsız çok daha sert bir üslupla seslenmektedir:

“*Gülme* öyle bana bakıp arsız arsız,
 Sen ey dışı güzel, içi çamur kız!
 Sana karşı haykıranı, *mecbursun, dinle;*
 Bugün hesap göreceğiz artık seninle.” (Atsız, 2019).

Topal Asker şiirinin devamında yine yozlaşmış kız tipine hesap soran Nihal Atsız, şiiri bu yozlaşmış, millî mefhumu olmayan salon tiplerini düşmanlarla aynı safta nitelendirerek kinimizin şiddetiyle gebereceksin nidasıyla şiiri bitirmektedir:

“Anam, babam, karım, kızım eziliyorken
 Dağlar kadar yük altında... *Gel, cevap ver, sen!*
 Bana *anlat*, anlat bana siz ne yaptınız?
 Köpek gibi oynastınız, fuhşa taptınız!
 Ey nankör kız, ey fahişe *unutma* şunu!
 Sizin için harbederken yedim kurşunu
 Ey allıklı ve düzgünlü yosma *bil* şunu!
 Bütün millet öğrenmiştir senin fuhşunu (Atsız, 2019).”

Aynı milletten olan ancak yozlaşmış olan bu tipleri artık düşman olarak gören Nihal Atsız, emredici cümle yapılarıyla sert bir şekilde bu yozlaşmış tiplere tepkisini ortaya koymaktadır. *Toprak-Mazi* adlı şiirinde vatan toprağının sevgiliden bile üstün olduğunu, asil sevgilinin vatan toprağı olduğunu, asil bahtiyarlığın ise vatan toprakları için can vermek olduğunu öğüt bağlamındaki emir cümleleri ile vermektedir:

“Hey arkadaş! *Sözünü bil*, hem *kendine gel*,
 Bahtiyarlıklara olmaz ölümler engel.
 Bir sevgili kızı senden aldıysa toprak
 Buna *katlan*, toprak için çünkü bu bir hak.” (Atsız, 2019).

Şiirin devamında bu emredici üslubun sitemle ve seslenmelerle birleştiği de göze çarpmaktadır, sitem, ünlem, soru cümleleri ile de emredici üslup anlamsal ve sessel olarak pekiştirilmektedir.

“Hey arkadaş! Sende insaf duygusu yok mu?
 Sana her şey veren, seni büyüten toprak
 Senden bir tek kız aldıysa acaba çok mu?” (Atsız, 2019).

Toprak-Mazi adlı şiirin devamında Nihal Atsız aslında tüm Türklere yanlış yola sapmamalarını, tarihe kulak vermelerini ve tarihten ilham almalarını, şanlı Türk tarihine bir borç olarak vatan topraklara için gerekirse canını vermelerini emir cümleleri ile bir komutan edasıyla millî duyguları iletmektedir.

“Bu maziyle toprağa küfürden *sakın*

Kendi gel, iradeni üstüne takın!

...

“Hey arkadaş! Sapıtmışsın, *doğru yola gir;*

Hakkı neyse ver maziyle kara toprağın.” (Atsız, 2019).

Bu noktada Türk milletinin her bir ferdine dosdoğru ülkü yolundan bir an bile sapmaması gerektiği yönünde telkinde bulunmaktadır; fakat yukarıdaki *Topal Asker* şiirindeki emir cümleleri ile *Toprak-Mazi* adlı şiirdeki emir cümlelerindeki üslupta bir farklılık göze çarpmaktadır. *Topal Asker*'de yozlaşmış tiplere ve düşmana karşı çok daha sert bir üslup varken *Toprak-Mazi*'de hey arkadaş! gibi ifadelerle daha yumuşak bir üslubun söz konusu olduğu görülmektedir. Yani *Topal Asker* şiirinde kin duygusu ile pekiştirilmiş bir emir cümlesi varken *Toprak-Mazi* şiirinde de ise daha çok öğütsel, yol gösterici bir anlayışla pekiştirilmiş emir cümleleri vardır. Nihal Atsız, millî şuurun uyanık olmasını çok önemsemiştir. Bundan dolayı buyruk işlevli emir cümlelerinin millî şuurun daima uyanık kalması isteğiyle de ilişkilendirmek mümkündür.

Davetiye adlı şiirde ise düşmana seslenen Nihal Atsız, kendinden emin bir şekilde düşmana karşı emretmektedir. Bunu yaparken de tarihten ilham ve güç aldığını da vurgulamaktadır. Böylece düşmana karşı üstünlük anlayışı vurgulanarak emir cümleleri pekiştirilmektedir:

“*Buyursunlar*, bizim için savaş düğündür;

...

Hem karadan hem denizden *ordular indir!*

Çarpışalım, en doğru söz süngülerindir!

...

Çağrı Beğ'le Tuğrul Beğ'in kurduğu devlet

İtalyalı melezlerden üstündür elbet.

...

Belki fazla bel bağladın şimal komşuna

Biz güleriz Cermenliğin kuduruşuna

Tanıyoruz Atıla'dan beri Cermenî

Farklı mıdır Prusyalı yahut Ermeni?” (Atsız, 2019).

Davetiye şiirinin devamında yine düşmana emir cümleleri ile seslenilerek düşman bir sinsi çakal ve yılanı benzetilirken Türk askeri -ordu millet anlayışı ile tüm Türkler-bozkurta benzetilmektedir:

“Haydi! Hamle kafirindir, ilk önce sen *gel*,

Ecel ile zaman bize olmadan engel.”

...

“*Olma* öyle sinsi çakal yahut engerek,

Bozkurt gibi, kartal gibi döğüşmek gerek!” (Atsız, 2019).

*Yarının Türkü*sü adlı şiirde Türk askerine -ordu millet anlayışı ile tüm Türk milletine- Arkadaşlar! diyerek daha yumuşak ve birleştirici bir anlayışla hitap eden Nihal Atsız, öğütsel nitelikte ve bağlamdaki emir cümleleriyle Türkçülere hitap ettiği anlaşılmaktadır:

“Arkadaşlar, haydi artık *saflar dizilsin!*

Uzak yakın ufuklardan koşup gelerek

...

Bir çığ gibi yürüyelim gözler ileride

Keder, elem her ne varsa *geride kalsın!*

...

Bak, uzaktan çalınıyor bir zafer marşı,

Yürüyelim şu doğmakta olan yarına.” (Atsız, 2019).

Bu şiirde gözler ileride, zafer marşı, yürüyelim gibi ifadelerle Nihal Atsız yine emrindeki Türk askerlerine seslenir gibi bir komutan tavrıyla Türk milletinin yarını için² öğütsel nitelikteki emirlerini dile getirmektedir. Nihal Atsız, *Kömen* adlı şiirinde yine soyu Türk olan her bir ferde görev niteliğinde emir cümleleriyle seslenmektedir:

“Hiç düşündün mü niçindir yaşamak?

Bir görev yapmak içindir yaşamak.

Er kişiyse *görevin neyse başar*

Zevke, eğlenceye hayvan da koşar

Görüyorsun niye hayvan yığını

Ki yapar sadece hayvanlığını” (Atsız, 2019).

Hiç düşündün mü? ve düşün! Diyerek sık sık Türk milletini ve Türkçüleri düşünmeye sevk eden Nihal Atsız, özellikle düşünülmesi gerekenin vatanına bağlı ve vatani için can verecek bir er kişi olabilmek olduğunu vurgulamaktadır. Hiç düşündün mü niçindir yaşamak? Derken biçimsel olarak soru cümlesi olsa da derin yapıda emir cümlesi bağlamında bir soru cümlesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Başar diye verilen emirse bir görevdir. Destansı ve bilge bir üslupla pekiştirilen aynı şiirin devamında emir cümlelerinin yinelendiği görülmektedir:

² Türk milletinin bekâsı için.

“Kaplamiş ruhunu çirkef yosunu,
Hiç umursar mı şehit ordusunu?
Var mıdır onca tivistin ötesi?” (Atsız, 2019).

“Adı üstünde: Köpek sosyetes!
Yok sayıp sen de bu ruhsuz sürüyü
Kılavuz yap ebedi Gök Börü’yü.
Çıkarıp Ergenekon’dan ulusu
Türk’ü *kılsın* yine dünya ulusu
İzleyip Gök Börü’nün gölgesini
Gezelim gel o kömen ülkesini.”³ (Atsız 2019).

Destansı bir söyleyişin olduğu bu dizelerde emir cümlelerinden önceki kısımlarda yozlaşmış tiplere karşı sert bir üslup takınan Nihal Atsız, dizelerin devamında bu yozlaşmış tipler gibi olunmaması gerektiğini bu sefer daha birleştirici bir dille Türkçülere seslenerek onlara görev addetmektedir. Türk cihan hakimiyeti ülküsü için neler yapılması gerektiği ile ilgili emir cümleleri ile bilge bir tavırla yol gösterilmiştir. Türk’ü kılsın ve gezelim gel emir cümlelerinde ise istek anlamı metnin derin yapısında ağır basan anlam olarak ön plana çıkmaktadır. *Kömen* adlı şiirin devamında ise buyruk niteliğinde emir cümlesinin kullanıldığı görülmektedir:

“Ebedi yiğit!
Adı yok şehit!
Kefenin: Vatan...
Tabutun: Cihan...
Düşünüp *övün*
Yaşıyor ünün.” (Atsız, 2019).

Diyerek kendini vatan toprağına adayan Türkçülere övünülmesi gerektiğini hatta övünülecek şeyin yalnızca bu olabileceğini vurgulamıştır. *Kömen* şiirinin devamındaki bentte ise soru cümleleri ve bildirme eki düşmüş ad cümleleri ile bu şekilde ol! Emri bu sefer metnin derin yapısında sezdirilmektedir:

“Damarında kan
Bir alev midir?
Yaşaman: Roman;
Ölümün: Şiir.

³ Türk cihan hakimiyeti ülküsünün isteği.

Sana yok ne taş,
 Ne de bir mezar.
 Bu hayat: Savaş!
 Ebedi uzar.” (Atsız, 2019).

Bir Türkçünün damarındaki kanın alev gibi olması gerektiğini ve yaşamının adeta bir roman, şiir, savaş gibi olması gerektiğini hem benzetme anlamları katarak hem de böyle olmasını farklı cümle yapılarıyla emrederek emir-istek anlamları ile söz konusu etmektedir. *Selam* adlı şiirinde ise vatanı için gençliğini feda edenlere teselli ve nutuk niteliği gösteren emir cümleleriyle seslenmektedir:

“Selam sana ey yılları heba olan genç!
 İstikbalim gitti diye *yaslanma sakın!*
 İstikbalin değil, ruhun Tanrı’ya yakın!
 O yalancı istikbale *bir perde indir,*
 Gerçek yarın unutma ki bir gün senindir.” (Atsız, 2019).

...

“Ufuklarda şanlı bir gün doğacak yarın,
 Güzellikle, sıcaklıkla, ihtişamla
 Kumandasız hazır olup *onu selamla*
 Gönlündeki yaraların *kanını dindir.*
 Yüzde yüz Türk olduğun gün cihan senindir.” (Atsız, 2019).

Unutma adlı şiir doğrudan oğula öğüt içeriğindedir. Nihal Atsız’ın öğüt içerikli yukarıdaki diğer emir cümlelerinde olduğu gibi bu şiirde de emir cümlelerinde şefkat hissi dikkat çekmektedir:

“Yetmiş gün bir öksüz gibi yaşadın
 Annenin gittiği günü *unutma,*
 Senin için kendini harcayan kadın.
 Unutulmaz oğlum, onu *unutma*
 ...
 İstersen dünyada her şeyden *el çek,*
 Bayrağı, ırkı, dünü *unutma!*
 ...
 Gurbette tükenip dönmesem bile
Unutma oğlum hiç, beni *unutma.*” (Atsız, 2019).

Bu dizelerde dikkat çeken hususlardan bir diğeri de bayrağı, ırkı, dünü unutma derken emir-komuta tarzında bir komutan söyleyişi ve hissi hakimken son satırda unutma oğlum, unutma dizesiyle his ve söylem kolektif millî duygulardan bireysel duygulara geçişin bir göstergesidir. Öyle ki Nihal Atsız; vatan, devlet, bayrak, Türklük söz konusu olduğunda ordu-millet anlayışı doğrultusunda her bir Türk ferdi bir asker telakki etmektedir. *Karanlık* adlı şiiri ise bireysel içeriklidir. Buradaki emir cümlelerinde ise geride bırakılan yılların insan üzerinde bırakmış olduğu yorgun bir ruh hali ile Nihal Atsız, bireysel isteklerini dile getirmektedir:

“Son ışık söneli nice zamandır
Rüyalar! Yeniden önüme düşün!”

...

“Ey zaman, ey dünya! Geri gelmemek
Üzere sizler de benimle koşun!” (Atsız, 2019).

Bekleyiş şiirinde de *Karanlık* şiirinde olduğu gibi yorgun duygulardan dolayı ortaya çıkan bezgin isteklerin emir cümleleri ile verilmiş olduğu görülmektedir:

“Yatın ümitlerim, uykuya yatın!
Bitin hasretlerim, tükenip bitin!” (Atsız, 2019).

Bütün Türk Gençliğine adlı şiirde millî bir içerik taşıdığından nutuk niteliğinde verilen canlı ve keskin bir üslupla verilen emirler göze çarpmaktadır:

“İzdirap çek, inleme... Ses çıkarmadan aşın.
Bir damlacık aksa da bir acizdir gözyaşın
Ezilmekten çekinme, gerilemekten sakın!
İradenle olmalı bütün uzaklar yakın

...

Ölümlerden sakınma, meyus olmaktan utan!
Bir kere düşün nedir seni dünyada tutan?

...

Yüz paralık kurşunla gider hayat dediğin,
Tanrı yolu uzaktır, erken kalk, sıkı giyin!

...

Atandan kalmış kılıcı iyi bile,

...

Kazanmanın sırrını bilmiyorsan git, ara!
Çanakkale ufkunda, Sakarya toprağında,
Siyasette muhabbet hepsi yalan, palavra.

Doğru sözü Kül Tegin kitabesinde *ara!*

...

Mukadderat isterse seni yoldan çevirsin

Sen hele bu yollarda yıpranarak *aşın* da

...

İzdirabı kanına *kat* da göz kırpmadan *iç!*" (Atsız, 2019).

Bütün Türk gençliğine emredici bir üslupla seslenen Nihal Atsız'ın bu dizeleri adeta bir nutuk metni niteliğindedir. Kül Tegin kitabesine vurgu yapılması aynı zamanda bunun bir göstergesidir. Millî temalı *Bütün Türk Gençliğine* şiirinde bazı dizeler birden çok emir ifadesinin olması ve nicelik bakımından bireysel temalı şiirlere göre daha çok emir ifadesinin olması da göze çarpmaktadır.

Bireysel içerikli *varsağı* nazım türünde olan başka bir şiirinde ise yine hayatın geçiciliği ve ölüme her an yaklaşma duyguları dolayısıyla hayattan bezginlik duygusunun gölgesinde *Bütün Türk Gençliğine* şiirindeki kadar canlı olmayan, insanın ölüme her an yaklaşma duygusu ve yaşlanmanın getirmiş olduğu dinginlikle ses tonu daha düşük emir cümleleriyle karşılaşılmaktadır:

"*Gel* be dilber zevk edelim,

Orda yalnız ne yatarsın?

...

Gel bre hey, senin ile

Mey içelim azar azar

Kahpe felek alınımıza

Ne dilerse onu yazar.

...

Haydi *durma, doldur!*

Sağrağını *göge kaldır*

Bu günlerin tadı baldır

Yarın kahpe felek bozar" (Atsız, 2019).

Dünyaya karşı kızgınlık ve bezginlik duygusunun emir cümlelerine de sirayet ettiğinin göstergesini oluşturan bu dizelerde feleğe çatılmasından hayattan bezginlik duyulması duygusunun varlığı anlaşılmaktadır. Ölüm temalı *Gel Buyruğu* adlı şiiri ele alınan konuyu doğrudan ilgilendiren bir şiirdir. Bu şiirde verilen buyruk Tanrı'nın insana vermiş olduğu ölüm buyruğudur. Yukarıdaki şiirde olduğu gibi hayattan bezginlik, ölüm duygusu içeren şiirlerinde olduğu gibi bu şiirde de ölümün ağırlığı ve yaşanılmış hayatın yorgunluğuyla yine ses tonu kısık emir cümleleri karşımıza çıkmaktadır:

“Dünyaya geldin say, yağız yere girince.

Bildiğin neyse *unut*, Tanrı'ya kavuştun *tut!*” (Atsız, 2019).

Millî içerikli *Hatıralar* adlı şiirde ise Türk tarihinin şanını ele alan Nihal Atsız, aynı dizide birden fazla emir ifadesi kullanarak canlı ve sesi yüksek emir cümleleriyle Türklere seslenmiştir:

“Can verdiğimiz şanlı vatan: Hatıralardır.

Bilmezsen eğer geçmiş, toprakları *git, kaz.*” (Atsız 2019).

Ay Yüzlü Güzel Konçuy şiirinde sevgiliye hitap eden şair, emredici bir üslupla sevgiliden istediğini almayı hedeflemiştir:

“Lebler sücü bir tas *ver* hem neşe ve hem yas *ver*,

Hançer mi o kirpikler ay yüzlü güzel konçuy?” (Atsız, 2019).

Nihal Atsız'ın *Ruh Adam* adlı romanında geçen şu şiirde de sevgiliye karşı emredici bir üslupla sevgiliden karşılık talep etmesi durumu söz konusudur. Emir ifadesinin ardından da mutluluk ifade edilerek emir anlamı pekiştirilmiştir.

“Kalbin benim *olsun* diyorum, çünkü mukadder.

Cismin sana yetmez mi? Çabuk kalbini *sök, ver!*

Yoktur öte alemde de kurtulmaya bir yer

Mutlak seveceksin beni, bundan *kaçamazsın.*” (Atsız, 2019).

Emir-istek anlamlarının koşutlandığı başka bir şiir ise *Geri Gelen Mektup* şiiridir. Burada istekle beraber bir zorlamanın olması istek-emir koşutlanmasının olduğunun örneğidir:

“Pervane olan kendini gizler mi alevden?

Sen *istedin* ondan bu gönül *zorla* tutuştu.” (Atsız, 2019).

Yaşayan Türkçülere Ağıt şiirinde Türkçülere seslenen Nihal Atsız yine millî bir konuda emrini korkusuz olmak yönünde üst perdeden vermektedir:

“Meçhul kaderin çizdiği yoldan gideceksin,

Bilmem ki bu meçhulleri hep Tanrı mı yazmış?

Öyleyse *birak*, ruh bütün işkenceyi *çeksin.*” (Atsız, 2019).

Yolların Sonu şiir kitabında son şiirler ölüm, kader konuları ile ilgilidir. Nihal Atsız'ın yaşlandıkça şiirlerinde ölüm temasını daha sık işlediği görülmektedir. Bununla ilgili olarak emir cümlelerindeki çağrışımlar ve sesleniş öncekiler kadar üst perdeden değildir:

“İçeriden: Bir ziyan olmuş ömürdür,

Dışarıdan: Neymiş artık var, *hayal et.*” (Atsız, 2019).

SONUÇ VE TARTIŞMA

1. Nihal Atsız'ın Yolların Sonu adlı eserinde bulunan şiirlerde emir kipli 77 cümle tanıklanmıştır.

2. Tanıklanan emir kipli cümlelerden 44'ü buyruk işlevli emir kipi iken 33'ü ise istek işlevli emir kipidir. Emir kipinin istek derecesi emirdeki diğer anlamlara nazaran daha yüksektir. Araştırmacıların birçoğu bu derecenin varlığına dikkat çekmiştir (Uçar 9). Ancak Nihal Atsız'da buyruk işlevli emir kiplerinin ağırlıklı olması bu bakımdan dikkat çekicidir.

3. Buyruk işlevli emir kipleri ağırlıklı olarak Türkçülük etkisiyle yazılmış millî temalı epik şiirlerde tanıklanmıştır. Bunda Nihal Atsız'ın asker kimliğinin etkisi açıkça görülmektedir. İstek işlevli emir kipli cümleler ise daha çok dünya hayatı, ölüm, kader temalı şiirlerde tanıklanmıştır.

4. Buyruk işlevli emir cümlelerde heyecan, cesaret duygularıyla destansı bir üslup söz konusudur. İstek işlevli emir cümlelerinde ise bilge bir üslupla ifade edilmiş öğüt verici - didaktik- bir anlayış hakimdir.

5. Buyruk işlevli emir kipli cümlelerde Nihal Atsız emir kipleriyle destansı bir üslup ortaya koyduğu görülmektedir. Ağırlıklı olarak Türkçülük anlayışıyla ele aldığı şiirlerde buyruk işlevli emir cümlelerini kullanması millî şuurun daima uyanık tutulmasını önemsemesiyle ve Nihal Atsız'ın asker kimliği ile ilişkilendirilebilir. Aynı zamanda buyruk işlevli emir kipleriyle telkinlerde bulunarak dava adamı kimliği ile Türkçü propaganda yapmak amacındadır.

6. Tanıklanan emir kipli cümlelerde ağırlıklı olarak II. tekil şahsa -65'i- emir verildiği görülmektedir. Teklik II. Şahıs emir ifade eden asıl eklerdendir. İşlev olarak emir anlamını taşıyan bu ekler Eski Türkçeden günümüze farklı anlamlar taşıyarak gelmesine rağmen bu eklerin ilk anlamının emir (buyruk) olması sabittir. (Uçar, 2014). Nihal Atsız'da II. tekil şahıslara buyruk işlevi yüklenmiştir.

7. Aşk temalı şiirlerde geçen emir kipli cümlelerde ise aşkına kararlılıkla karşılık almak isteyen, tuttuğunu koparan erce bir söyleyiş belirgindir. Aşk temalı şiirlerdeki emir kipli cümlelerde emir kipinin buyruk işlevi ön plandadır. Nihal Atsız, sevgiliye buyruklar vererek sevgiliyi fethedilecek bir toprak hatta adeta bir kızılalma gibi görmektedir. Arkadaş veya ülküdaşlara seslenişteki emir ifadelerinde ise dostane bir üslup söz konusudur.

8. Emir kipinin temel olarak emir, istek, gereklilik işlevlerinin dışında Nihal Atsız; üslubunda kullanmış olduğu tonlamalar, vurgular, hitaplar ile cesaret verme gibi alt işlevlerle de kipin kullanımını zenginleştirdiği görülmektedir. Bu da sanatçının Türk dilini kullanmadaki ve ifade etmedeki gücünü ortaya koymaktadır.

Yazarlık Katkısı

Bu araştırma tek yazarlı olarak yürütülmüştür.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma için etik kurul onayı gerekmemektedir.

KAYNAKÇA

- Atsız, H. N. (2019) *Yolların sonu*. Ötüken Neşriyat.
- Atsız, H. N. (2020). *Ruh adam*. Ötüken Neşriyat.
- Atsız, H. N. (2021). *Türk ülküsü*. Ötüken Neşriyat.
- Çiçek, A. (2014). Emir kipi üzerine. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 333-351. <http://dx.doi.org/10.17556/jef.54616>
- Ercilasun A. B. (2019). *Atsız Türkçülüğün mistik önderi*. Panama Yayıncılık.
- Gülsevin, G. (2007). *Eski Anadolu Türkçesinde ekler*. Türk Kurumu Yayınları.
- Hacaloğlu, Y. (2005). *Doğumunun 100. yılında Nihal Atsız*. Türk Ocakları Yayınları.
- Kerimoğlu, C. (2011). *Kiplik incelemeleri ve Türkçe*. Dinozor Kitabevi.
- Keskin, F. (2020) *Atsız'ın eserlerinde ortak hususiyetler*. Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı Yayınları.
- Korkmaz, Z. (2003) *Türkiye Türkçesi grameri şekil bilgisi*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Şanlı, C. (1997). Göktürk Yazıtlarında emir kipinin kullanılış şekilleri, cümlelerdeki durumları ve anlam yükleri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten*, 45, 237-244.
- Turgut, K. (2023). Hüseyin Nihal Atsız'ın şiirlerinde adsızlık ve mezarlılık motifi. *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 31, 59-71. <http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut552>
- Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. (2024). *Hüseyin Nihal Atsız*. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/atsiz-huseyin-nihal> adresinden 25 Mayıs 2024 tarihinde erişildi.
- Uçar, M. (2014). *Türkçede emir kipinin işlevleri* (Tez No.: 358448) [Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Yıldıran, M. (2020). *H. Nihal Atsız'ın sözlüğü ve söz varlığı* (Tez No.: 608178) [Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
-

